

**DICȚIONAR ENGLEZ-ROMÂN
DE
TERMENI VITICOLI ȘI VINICOLI**

OLIVIA CHIROBOCEA-TUDOR

**DICȚIONAR ENGLEZ-ROMÂN
DE
TERMENI VITICOLI ȘI VINICOLI**

**EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2020**

Referenți științifici: prof. univ. dr. Georgeta Beleniuc
conf. univ. dr. Liliana Mărunțelu

Redactor: Gheorghe Iovan
Tehnoredactor: Ameluța Vișan
Coperta: Monica Balaban
Fotografii copertă: Marian Tudor

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CHIROBOCEA-TUDOR, OLIVIA

Dicționar englez-român de termeni viticoli și vinicoli / Olivia
Chirobocea-Tudor. - București : Editura Universitară, 2020
Conține bibliografie
ISBN 978-606-28-1063-4

81

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786062810634

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2020
Editura Universitară
Editor: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021.315.32.47
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021.315.32.47 / 07217 CARTE / 0745.200.357
comenzi@editurauniversitara.ro
O.P. 15, C.P. 35, București
www.editurauniversitara.ro

CUVÂNT INTRODUCATIV

Lucrarea de față este rezultatul a cincisprezece ani de activitate didactică și de cercetare în domeniul limbajelor de specialitate în limba engleză, cu precădere a limbajului științelor naturii, în general, și al științelor agricole în special. Acest dicționar include o bază terminologică, limbaj specific domeniului viticol și vinicol, și anume termeni legați de morfologia și fiziologia plantei de viță de vie, tipuri de sol și climă specifice viticulturii, dăunători și boli ai viței de vie, tehnici de cultură, cât și termeni legați de fabricarea și caracteristicile vinului. Pe lângă cuvinte, dicționarul include abrevieri uzuale și numeroase sintagme asociate majorității termenilor, care se utilizează frecvent în domeniul viticol și vinicol, dar și variante sau sinonime ale termenilor, unde este cazul. Sunt incluși și termeni din alte limbi (în special franceză) în măsura în care aceștia au fost preluați și se folosesc ca atare în limba engleză în domeniu.

Dicționarul se adresează în general oricui este interesat de domeniul viniviticol, oricui se informează din materiale în limba engleză și are nevoie de corespondentul în limba română a termenilor întâlniți. De asemenea, dicționarul se adresează atât traducătorilor de texte tehnice sau științifice care implică subiectele viticultură și enologie dar și specialiștilor în domeniul agricol, în general cercetătorilor care doresc să se informeze din publicații străine despre noutățile din domeniul viticol. Dicționarul este de asemenea folositor viticultorilor, producătorilor și

comercianților de vin care colaborează cu fermieri sau comercianți din alte țări și cărora le este necesară înțelegerea conceptelor fundamentale și corespondențelor lor în ambele limbi pentru a asigura succesul activităților întreprinse. Este un instrument necesar celor care au nevoie să se informeze despre ultimele inovații și tehnici viticole sau vinicole și doresc, în acest scop, să citească publicații în engleză. Nu în ultimul rând, dicționarul poate fi util turiștilor, atât români cât și străini, care călătoresc în zone viticole și au un interes special pentru domeniul enologic sau sunt implicați în activități care țin de turismul enologic.

Sper ca acest dicționar să fie de un real folos celor interesați și să se bucure de o largă utilizare.

Autoarea

LISTA ABREVIERILOR FOLOSITE ÎN DICȚIONAR

abr. = abreviere

adj. = adjectiv

anat. = anatomie, parte anatomică

ant. = antonim

arg. = argou

col. = limbaj colocvial

descr. = descriptor de gust, miros etc.

en. = limba engleză

en.br. = engleza britanică

ex. = exemplu

fr. = limba franceză

ger. = limba germană

gr. = limba greacă

lat. = limba latină

min. = mineral

pei. = peiorativ

pl. = plural

sin. = sinonim

subst. = substantiv

top. = topografie

tr. lit. = traducere literală

var. = variantă a unui termen

vb. = verb

AAB (*abr.*) *vezi* **ACETIC ACID BACTERIUM**

ABAXIAL abaxial

ABC (*abr.*) **ANYTHING BUT CHARDONNAY** orice în afară de Chardonnay

ABIOTIC NATURAL CONTROL combaterea naturală abiotică a dăunătorilor

ABOVEGROUND suprateran, deasupra solului

ABSCISIC ACID acid abscizic

ABSCISSION abscizie, tăiere, separare

ABSCISSION LAYER strat de abscizie, de tăiere, separare

ABSORB (*vb.*) a absorbi

ABSORBANCE absorbanță; *vezi* **OPTICAL DENSITY**

ABSORPTION absorbție

ABSORPTION ZONE zonă de absorbție

ABV (*abr.*) *vezi* **ALCOHOL BY VOLUME**

ACACIA (*descr.*) **1.** acacia (*Acacia sp.*) **2.** salcâm (*Robinia pseudoacacia*)

AÇAÍ BERRY (*descr.*) fruct de *Euterpe oleracea*

ACARICIDE acaricid

ACARID acarian

ACCEPTANCE acceptare (etapă în procesul de vinificație)

ACCESS SYSTEM sistem de acces; cu referire la scoaterea vinului din sticlă fără a afecta calitatea acestuia

ACCESSIBLE (*descr.*) accesibil, băubil, care nu copleșește cu mult tanin sau aciditate

ACCESSORY BUD mugur auxiliar (termen folosit pentru mugurii secundari din ochi)

ACCESSORY *vezi* **WINE ACCESSORY**

ACCLIMATION aclimatizare

ACERBIC (*descr.*) acerb, aspru și acid; *sin.* **HARSH**

ACESCENCE acetificare, oțetire

ACETAL acetal

ACETALDEHYDE acetaldehidă, aldehidă acetică, etanal

ACETIC ACID acid acetic

ACETIC ACID BACTERIUM bacterie acetică; *abr.* **AAB**

ACETIFICATION acetificare

ACETIFY (*vb.*) a acetifica

ACETOBACTER acetobacter

ACETOIN acetoină

ACETOINIC SUBSTANCE substanță acetoinică

ACETONE acetonă

ACHEMON SPHINX MOTH *Eumorpha achemon* (dăunător în SUA)

ACID acid

ACID ADJUSTMENT ajustarea acidității

ACID CONTROL corectarea acidității

ACID LEVEL nivel de acid

ACID SOIL sol acid

ACIDIC (*descr.*) acid, acidulat, cu aciditate pronunțată; *vezi* **TART**

ACIDIC GRAPES struguri acizi

ACIDIFICATION acidificare

ACIDIFIER acidifiant

ACIDIFY (*vb.*) a acidifica

ACIDITY aciditate, care descrie un gust acru sau înțepător

ACIDITY CORRECTION corectarea acidității

ACIDULATE (*vb.*) a acidula

ACIDULATION acidulare

ACIDULOUS acidulat, acid
ACONITASE aconitază
ACONITIC ACID acid aconitic
ACRID (*descr.*) usturător, caustic, înțepător
ACROLEIN acroleină
ACROPETAL acropetal
ACTIVE INGREDIENT principiu activ, substanță activă
ACYL GROUP acil
ACYLAMINOPEPTIDASE acilaminopeptidază
ACYLATION acilare
ACYLGLYCEROL gliceridă, ester de glicerol
ADAXIAL adaxial
ADD (*vb.*) a adăuga
ADDITION adaos, adăugare
ADDITIONAL IRRIGATION irigație suplimentară
ADDITIVE aditiv
ADENASE adenază
ADENYLATE DEAMINASE adenilatdesaminază
ADJUSTMENT ajustare, rectificare, corectare
ADJUVANT adjuvant
ADSORPTION adsorbție
ADULTERATION contrafacere, falsificare
ADVECTION FOG ceață de advecție
ADVENTITIOUS adventiv
ADVENTITIOUS ROOT rădăcină adventivă
ADVENTITIOUS SHOOT *vezi* **BASAL SHOOT**
AERATE (*vb.*) a aera
AERATION aerare, lăsarea vinului să „respire”; *vezi*
BREATHING
AERATOR *vezi* **WINE AERATOR**
AERIAL ROOT rădăcină aeriană
AEROBIC aerob
AEROBIOSIS aerobioză

AFTERTASTE postgust, final de gust, gustul care rămâne după înghițirea vinului; *sin.* **FINISH**

AGE 1. (*vb.*) a învechi **2.** (*subst.*) vârstă, vechime

AGED învechit, vechi, îmbătrânit

AGED WINE vin învechit

AGEING (*en. br.*) *vezi* **AGING**

AGEWORTHY WINE vin cu potențial de învechire

AGGRESSIVE (*descr.*) agresiv, cu arome pronunțate; *ant.* **SMOOTH, SOFT**; *sin.* **ROBUST**

AGI (*abr.*) **AUSTRALIAN GEOGRAPHICAL INDICATION**
indicație geografică australiană

AGING îmbătrânire, învechire

AGING OF WINE învechirea vinului

AGING POTENTIAL potențial de învechire

AGING PROCESS proces de învechire

AGRICULTURAL MACHINERY mașini agricole

AGRICULTURAL PRODUCT produs agricol

AGRICULTURE agricultură

AGROCHEMICALS produse agrochimice

AGRONOMY agronomie

AIR BUBBLE bulă de aer

AIR DRIED uscat la aer

AIR DRY (*vb.*) a usca la aer

AIR PRESSURE presiunea aerului

AIR PRESSURE WINE BOTTLE OPENER deschizător cu presiune de aer

AIRBAG burduf (la presă)

AIRLOCK recipient etanș, ermetic

AIRY SOIL sol ușor, sol aerisit

AISLE alee, interval, potecă; spațiul de trecere dintre rândurile de viță într-o podgorie

ALANINE RACEMASE alaninracemază

ALBEDO mezocarp la citrice, stratul alb din interiorul cojii la citrice

ALCOHOL alcool

ALCOHOL BY VOLUME concentrație alcoolică, grad alcoolic, tărie alcoolică

ALCOHOL CONTENT conținut de alcool; *vezi* **ALCOHOL BY VOLUME**

ALCOHOL DEHYDROGENASE alcool dehidrogenază

ALCOHOL INTOLERANCE intoleranță la alcool

ALCOHOL LEVEL nivel de alcool

ALCOHOL METER alcoolmetru

ALCOHOL REMOVAL scoaterea alcoolului, îndepărtarea alcoolului

ALCOHOL-FREE fără alcool

ALCOHOLIC 1. alcoolic 2. (*descr.*) greu, cu prea mult alcool

ALCOHOLIC BEVERAGE băutură alcoolică; *sin.*

ALCOHOLIC DRINK

ALCOHOLIC DRINK băutură alcoolică; *sin.* **ALCOHOLIC BEVERAGE**

ALCOHOLIC FERMENTATION fermentație alcoolică; *sin.* **ETHANOL FERMENTATION**

ALCOHOLIC STRENGTH tărie alcoolică

ALCOHOLIC WINE vin cu conținut de alcool; *vezi*

ALCOHOLIC

ALDEHYDE aldehydă

ALDEHYDE DEHYDROGENASE aldehyd dehidrogenază

ALDEHYDIC ACID acid aldehydic

ALDOHEXOSE aldohexoză

ALDOLASE aldolază

ALEPPO PEPPER (*descr.*) ardei iute de Alep

ALIPHATIC ACID acid alifatic

ALKALINE alcalin, bazic

ALKALINE SOIL sol alcalin, bazic

ALKALINE SOLUTION soluție alcalină, bazică
ALKALOID alcaloid
ALLELE alelă
ALLERGY alergie
ALLOTMENT lot, parcelă
ALL-PURPOSE FERTILIZER îngrășământ universal
ALLSPICE (*descr.*) ienibahar
ALLUVIAL FILTRATION filtrare aluvionară
ALLUVIAL SOIL sol aluvionar
ALLUVIUM aluviune
ALMOND (*descr.*) migdală
ALPHA-TERPINEOL alfa-terpinol
ALSACE BOTTLE sticlă alsaciană; *sin.* **ALSATIAN BOTTLE**,
RIESLING BOTTLE
ALSATIAN BOTTLE *vezi* **ALSACE BOTTLE**
ALTAR WINE *vezi* **SACRAMENTAL WINE**
ALTERNATE LEAVES frunze alterne
ALTERNATIVE PACKAGING ambalare alternativă,
îmbuteliere alternativă
ALTERNATIVE VITICULTURE viticultură alternativă
ALTITUDE altitudine
ALUMINUM aluminiu; **ALUMINUM TOXICITY** toxicitatea
aluminiului, intoxicare cu aluminiu
AMATEUR WINEMAKER vinificator amator
AMBER WINE *vezi* **SKIN-CONTACT WINE**
AMBIENT YEAST drojdie naturală, din mediu; *vezi*
CULTURED YEAST
AMELIORATION ameliorare
AMERICAN GRAPE *vezi* **AMERICAN VINE**
AMERICAN HYBRID hibrid american
AMERICAN OAK BARREL butoi de stejar american
AMERICAN OAK stejar american

AMERICAN VINE viță americană (ex. *Vitis labrusca*, *Vitis riparia*, *Vitis rotundifolia*, *Vitis aestivalia*, *Vitis mustangensis*)

AMERICAN VITICULTURAL AREA zonă viticolă americană;
abr. **AVA**

AMERICAN WINE vin american; vezi **EUROPEAN WINE**

AMIDASE amidază

AMIDE amidă

AMINE amină

AMINO ACID aminoacid

AMINO ALCOHOL aminoalcool

AMINO SUGAR aminosahar

AMINOPHENOL aminofenol

AMMONIA amoniac

AMMONIUM amoniu

AMMONIUM CHLORIDE clorură de amoniu

AMMONIUM NITRATE azotat de amoniu

AMMONIUM SULFATE sulfat de amoniu

AMOEBA (pl. **AMOEBAE**) amibă

AMORPHOUS DEPOSITS depozite amorfe

AMOUNT OF GRAPES cantitate de struguri

AMOUNT OF WINE cantitate de vin

AMPELOGRAPHER ampelograf

AMPELOGRAPHY ampelografie

AMPELOLOGY ampelologie

AMPHORA AGING învechire în amfore

AMPHORA amforă

AMPHORA-AGED WINE vin învechit în amfore

AMUR GRAPE *Vitis amurensis*

AMYGDALIN amigdalină

AMYL ACETATE acetat de amil

AMYL ALCOHOL alcool amilic

AMYL LAURATE laurat de amil

AMYL MYRISTATE miristat de amil
AMYLOPLAST amiloplast
ANAEROBIC anaerob
ANAEROBIC DECOMPOSITION descompunere anaerobă
ANAEROBIC ENVIRONMENT mediu anaerob
ANAEROBIC PROCESS proces anaerob
ANAEROBIC WINEMAKING vinificație anaerobă
ANAEROBIOSIS anaerobioză
ANAESTHETIC anestezic
ANCESTRAL METHOD metodă ancestrală (despre
producerea vinului spumant)
ANCHOR 1. (*subst.*) ancoră (la spalier) 2. (*vb.*) a ancora
(spalierul)
ANCHOR ROOT rădăcină de fixare, rădăcină de schelet
ANCIENT VINE VARIETY varietate de viță antică
ANDESITE andezit
ANDROECIUM androceu
ANGULAR (*descr.*) unghiular, ascuțit, cu impact specific
ANHYDRIDE anhidridă
ANIMAL-DERIVED de origine animală
ANION anion, ion cu sarcină negativă
ANISE (*descr.*) anason
ANISEED (*descr.*) sămânță de anason
ANLAGE *vezi* **PRIMORDIUM**
ANNUAL CYCLE ciclu anual
ANNUAL RING inel anual
ANT furnică
ANTHER anteră
ANTHESIS (pl. **ANTHESES**) anteză, perioadă de înflorire
ANTHOCYANIDIN antocianidină, antocianidol
ANTHOCYANIN antocianină
ANTHRACITE antracit

ANTHRACNOSE antracnoza viței de vie (*Elsinoë ampelina*);

sin. **BIRD'S EYE ROT, BLACK SPOT**

ANTHRANILIC ACID acid antranilic

ANTIBIOTIC antibiotic

ANTIOXIDANT antioxidant

ANTISEPTIC antiseptic

APERITIF aperitiv, băutură aperitiv

APEX apex, vârf

APHID afidă, purice de plante

APICAL BUD mugur apical; *sin.* **TERMINAL BUD**

APICAL DOMINANCE dominanță apicală

APICAL MERISTEM meristem apical

APICAL ZONE zonă apicală

APICULATE YEAST levură apiculată

APIOFURANOSIDASE apiofuranozidază

APOPLEXY apoplexie

APPEARANCE aparență, aspect (cu referire la claritate, nu la culoare)

APPELLATION (*fr.*) denumire, apelativ, calificativ; *vezi*

WINE APPELLATION

APPLE (*descr.*) măr

APPLE BLOSSOM (*descr.*) flori de măr

APPLE WINE vin de mere

APPLICATION OF aplicare de (pesticide, îngrășăminte etc.)

APPROACHABLE (*descr.*) abordabil, ușor, simplu, fără prea multă complexitate; *sin.* **EASY**

APRICOT (*descr.*) caisă

APRICOT JAM (*descr.*) gem de caise

APYRASE apirază

AQUEOUS SOLUTION soluție apoasă

AQUIFER acvifer, strat acvifer, care conține apă

ARABAN araban

ARABINOFURANOSIDASE arabinofuranozidază

ARABINOSE arabinoză
ARACHIDONIC ACID acid arahidonic
ARBOR boltă, umbrar
ARGENTINIAN WINE vin argentinian
ARGININE arginină
ARGOL argol, potasiu bitartrat brut
ARGON argon
ARID secetos, arid
ARIDITY INDEX indice de ariditate
ARM braț
ARMILLARIA ROOT ROT putregaiul fibros al rădăcinilor (*Armillaria mellea*); *sin.* **HONEY MUSHROOM ROT, MUSHROOM ROOT ROT, OAK ROOT FUNGUS, OAK ROOT ROT, SHOESTRING ROOT ROT**
AROMA aromă, mirosul vinului, aromă primară (*ex.* fructe, flori, vanilie etc.); *vezi* **BOUQUET**
AROMA COMPOUND substanță odorantă
AROMA INTENSITY intensitatea aromei
AROMA KIT *vezi* **WINE AROMA KIT**
AROMA PRECURSOR precursor de aromă
AROMA WHEEL roata aromelor; *sin.* **FLAVOR WHEEL**
AROMATIC aromat, parfumat
AROMATIC ACID acid aromatic
AROMATIC ALCOHOL alcool aromatic
AROMATIC COMPOUND arenă, hidrocarbură aromatică
AROMATIC NUCLEUS nucleu aromatic
AROMATIC POTENTIAL potențial aromatic
AROMATIC QUALITY calitate aromatică
AROMATIC WINE vin aromatic, cu aromă pregnantă naturală și nu adăugată (nu este sinonim cu **AROMATISED WINE**; nu este sinonim cu **FLAVOURED WINE**)
AROMATICITY caracter aromatic, aromaticitate

AROMATICS hidrocarburi aromatice
AROMATISED WINE vin aromatizat, ex. vermut; (nu este sinonim cu **AROMATIC WINE**; nu este sinonim cu **FLAVOURED WINE**)
ARRESTED FERMENTATION fermentație oprită intenționat
ARSENIC arsen
ARTHROPOD artropod
ARTICHOKE (*descr.*) anghinare
ASA (*abr.*) **AMERICAN SOMMELIER ASSOCIATION** Asociația somelierilor americani
ASBESTOS azbest
ASCORBIC ACID acid ascorbic, vitamina C
ASEPTIC aseptice
ASEXUAL PROPAGATION înmulțire asexuată
ASH (*descr.*) cenușă
ASH TRAY (*descr.*) scrumieră; cu referire la mirosul de fum
ASIAN PEAR (*descr.*) pară asiatică
ASPARAGINASE asparaginază
ASPARAGINE SYNTHETASE asparaginsintetază
ASPARAGUS (*descr.*) sparanghel
ASPARTASE aspartază
ASPARTATE DECARBOXYLASE aspartatdecarboxilază
ASPARTIC ACID acid aspartic
ASPECT (*top.*) expunere, direcția unui versant
ASPERSION aspersiune, stropire
ASPIRATION aspirație
ASSEMBLAGE asamblaj
ASSERTIVE (*descr.*) direct, încrezător, ambițios, categoric, hotărât
ASSIMILATE (*vb.*) a asimila
ASTRINGENCY astringență
ASTRINGENT (*descr.*) astringent, care conține mult tanin

ASTRINGIN astringină
atm (*abr.*) vezi **ATMOSPHERE**
ATMOSPHERE atmosferă (ca unitate de măsură a presiunii)
ATMOSPHERIC PRESSURE presiune atmosferică
ATP PHOSPHOHYDROLASE ATP fosfohidrolază
ATP SULFURYLASE ATP sulfurilază
ATTRACTIVE (*descr.*) atractiv, proaspăt și ușor de băut
ATTRIBUTE OF WINE atribut al vinului, calitate a vinului
ATYPICAL AGEING învechire atipică
AUCTION licitație, vânzare publică
AUGER CONVEYOR transportor cu șnec
AUGER șnec, melc, burghiu
AUSTERE (*descr.*) auster, neprietenos, dominat de aciditate sau tanin
AUSTRALIAN WINE vin australian
AUSTRIAN WINE vin austriac
AUTHENTIC authentic, veritabil
AUTHENTICATION stabilirea autenticității, autentificare, certificare
AUTOCHTHONOUS VARIETY varietate autohtonă
AUTOLYSIS autoliză
AUTOLYTIC (*descr.*) autolitic, cu aromă de drojdie
AUTOVINIFICATION autovinificare (în producerea vinului de Porto)
AUTUMN MONTH lună de toamnă, lună autumnală
AUTUMN toamnă
AUXIN auxină (fitohormon)
AVA (*abr.*) vezi **AMERICAN VITICULTURAL AREA**
AVAILABLE SULFUR sulf disponibil
AVAILABLE WATER apă disponibilă în sol
AVENUE zonă de întoarcere (a utilajelor în podgorie)